

ГАРЧИГ

1. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА.....	3
1.1 Төслийн нэр:.....	3
1.2 Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр, хаяг:.....	3
1.3 Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгж, байгууллагын үйл ажиллагааны талаархи товч мэдээлэл:.....	3
1.4 Төсөл хэрэгжүүлж буй газрын засаг, захиргааны харьяалал:.....	4
1.5 Төсөл хэрэгжиж буй орчны газар ашиглалт, дэд бүтцийн хөгжил:.....	6
1.6 Үйл ажиллагаа явуулж эхэлсэн огноо:.....	6
1.7 Үйл ажиллагааны хэд дэх жилдээ ажиллаж байгаа талаархи мэдээлэл:.....	6
1.8 Цаашид хэдэн жил үйл ажиллагаа явуулах боломжтой тухай :.....	6
1.9 Техник тоног төхөөрөмжийн тухай:.....	7
1.10 Технологийн дараалал:.....	8
2. ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ.....	11
2.1 Байгаль орчинд үзүүлсэн сөрөг нөлөөлөл.....	11
Үүсэж болох эрсдлийг тооцож, болзошгүй аюул ослын үед авах хариу арга хэмжээнүүд	12
Байгаль орчны удирдлагын тогтолцоо (БОУТ).....	13
Байгаль орчны сургалт, сурталчилгаа:.....	14
3. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ:.....	14
4. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛӨӨС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ, БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭ.....	16
5. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө.....	16
6. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө.....	22
7. Химийн бодисын эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөө.....	23
8. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр.....	25
9. Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний төсөв.....	26

Хүснэгт 1. Машин техникийн жагсаалт	7
Хүснэгт 2. Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний төсөв	26
Хүснэгт 3. Гүйцэтгэлийн шалгуур	Error! Bookmark not defined.
Зураг 1. Төслийн ерөнхий байршил	4
Зураг 2. Төслийн топо зураг	5
Зураг 3. Байршил	5
Зураг 4. Тэсрэх бодисын үйлдвэр, түүхий эдийн агуулахын зураг	10
Зураг 5. Тэсрэх бодисын үйлдвэрийн дотоод зохион байгуулалт	10
Зураг 6. Флоу-чарт диаграм	11

1. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

1.1 Төслийн нэр:

“Спейшл Майнинг Сервис”ХХК-ний “Тэсрэх бодисын үйлдвэр, тэсрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн агуулахын цогцолбор”

1.2 Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр, хаяг:

“Спейшл Майнинг Сервис” ХХК

Регистрийн дугаар: РД:5623529

Хаяг: Улаанбаатар хот , Хан-Уул дүүрэг, 1-р хороо, 19-р хороолол, Чингисийн өргөн чөлөө, “Рейжс Плейс” товер оффисын байр 17 давхар 1702 тоот

1.3 Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгж, байгууллагын үйл ажиллагааны талаархи товч мэдээлэл:

“Спейшл майнинг сервис”ХХК-нь 2012 онд анх үүсгэн байгуулагдан худалдаа, өрөмдлөг тэсэлгээний ажил үйлчилгээ, зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх үндсэн үйл ажиллагаатайгаар эх орон болон бүс нутгийн хөгжилд хувь нэмэрээ оруулж байгаа аюулгүй ажиллагааг баримтлан, байгаль орчноо хайрлах, харилцагчийн эрх ашиг болон салбарын хөгжлийг дээдлэхийг эрхэмлэдэг үндэсний хөрөнгө оруулалттай аж ахуйн нэгж юм.Манай компани нь 2013 оны 10 сард Өмнөговь аймгийн Цогтцэций сумын нутагт “Тэсрэх бодисын үйлдвэр, тэсрэх материалын агуулахын цогцолбор”-ыг өөрийн хөрөнгөөр байгуулж, байгуулагдсан цагаас хойш уул уурхайн салбарт тэргүүлэн ажиллаж байгаа дотоодын болон гадаадын хөрөнгө оруулалттай аж ахуйн нэгжүүдтэй нягт хамтран ажилласаар ирсэн болно.2013- 2015 онд Өмнөговь аймгийн Цогтцэций сумын нутагт үйл ажиллагаа явуулж байгаа “Энержи Ресурс”ХХК, мөн “Таван толгой”ХК-иудад тэсэлгээний ажил үйлчилгээг чанарын өндөр түвшинд хийж гүйцэтгэсэн.2015 оны 8 сараас Дархан Уул аймгийн “Шарын гол”ХК, 2015 оны 10 сараас 12 сард Өмнөговь аймгийн Гурван тэс сумын нутагт үйл ажиллагаа явуулж байгаа “Өсөх зоос”ХХК-иудтай хамтран ажилласан. 2016-2017 онд улс орны эдийн засгийн тогтворгүй байдалтай холбоотойгоор уул уурхайн салбар зогсонги байдалтай, хамтарч ажиллах байгууллага ховор байснаас тэсэлгээний ажил, үйлчилгээ хийгдээгүй бөгөөд зөвхөн тэсрэх бодис үйлдвэрлэх үйл ажиллагаа явуулж дотоодын компаниудад бүтээгдэхүүнээ борлуулах ажлыг эрхлэн гүйцэтгэсэн. 2022 онд тэсрэх бодисын үйлдвэрлэл, борлуулалтын ажлыг гүйцэтгэхээс гадна Өмнөговь аймгийн Цогтцэций суманд үйл ажиллагаа явуулж байгаа “Эрдэнэс Таван Толгой”ХК-ний Цанхийн Баруун уурхай, орон нутгийн өмчит “Таван

толгой”ХК-ний нүүрсний уурхай, Ноён суманд үйл ажиллагаа явуулж байгаа “Терра Энержи”ХХК-ний нүүрсний уурхайнуудын тэсэлгээний ажлыг гүйцэтгэн ажилласан.

1.4 Төсөл хэрэгжүүлж буй газрын засаг, захиргааны харьяалал:

“Спейшл Майнинг Сервис”ХХК-ний “Тэсрэх бодисын үйлдвэр, тэсрэх материалын агуулахын цогцолбор” нь Таван Толгойн орд газрын лицензийн талбайд орших ба талбайн байршлыг байр зүйн зургаар үзүүлэв.

Зураг 1. Төслийн ерөнхий байршил

Таван Толгойн коксжих нүүрсний орд нь Өмнөговь аймгийн Цогтцэций сумын төвөөс баруун урагш 18 км, аймгийн төв Даланзадгад хотоос зүүн тийш 90 км, Улаанбаатар хотоос урагш 550 км-т оршино. Хилийн боомт болох Гашуун Сухайтаас хойш 240 км, Оюутолгойн зэс-алтны ордоос хойш 150км, Цагаан Суваргын зэс-молбидены ордоос баруун урд зүгт 234 км-т тус тус оршино

Зураг 2. Төслийн топо зураг

Зураг 3. Байршил

1.5 Төсөл хэрэгжиж буй орчны газар ашиглалт, дэд бүтцийн хөгжил:

Цахилгаан, эрчим хүчний хангамжийн хувьд тэсрэх бодисын үйлдвэрийн бүхий л хэрэгцээг орд газрын эрчим хүчний эх үүсвэрээс авч хэрэглэж байна. Авто замын сүлжээний хувьд Өмнөговь аймгийн төв Даланзадгад, Цогт-Овоо сумыг холбосон засмал замаас Цогтцэций сум хүртэл 50км шороон замаар холбогдсон байдаг ба 2018-2019 онд засмал зам тавих ажил хийгдэж байгаа болно. Мөн эдгээрээс гадна харилцаа холбооны бүх төрлийн / үүрэн телефоны бүх сүлжээ, интернэт гэх мэт / үйлчилгээг ашиглах боломж нөхцөл бүрэн бүрдсэн болно.

1.6 Үйл ажиллагаа явуулж эхэлсэн огноо:

“Спейшл Майнинг Сервис”ХХК-нь Өмнөговь аймгийн Цогтцэций сумын нутагт “Үйлдвэрлэлийн зориулалтаар тэсрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгсэл импортлох, үйлдвэрлэх, худалдах, тэсэлгээний ажил, үйлчилгээ хийх” тусгай зөвшөөрлийн хүрээнд хэрэгжүүлж буй “Тэсрэх бодисын үйлдвэр, тэсрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн агуулахын цогцолбор”-ын төсөл нь 2013 оны 9-р сараас эхлэн үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаагаа явуулж эхэлсэн бөгөөд 2026 онд 13 дахь жилдээ төслийн үйл ажиллагааг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэхээр төлөвлөн ажиллаж байна.

1.7 Үйл ажиллагааны хэд дэх жилдээ ажиллаж байгаа талаархи мэдээлэл:

Тус үйлдвэр нь 2026 онд 13 дахь жилдээ үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаа явуулах бөгөөд 2018 онд Цогтцэций сумын нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулж байгаа “Эрдэнэс Таван Толгой”ХК-ийн Цанхийн Зүүн уурхайд тэсэлгээний ажил гүйцэтгэж байгаа “Эрхэт түнш”ХХК-нд тэсрэх материал нийлүүлэх, Цанхийн Баруун уурхай, “Таван толгой”ХК-ний уурхайнууд болон Ноён суманд үйл ажиллагаа явуулж буй “Терра Энержи”ХХК-ний нүүрсний уурхайнуудад тэсэлгээний ажил, үйлчилгээг гүйцэтгэн ажилласан болно. 2019 онд өнгөрсөн жил хамтран ажилласан аж ахуйн нэгж, байгууллагуудтай үргэлжлүүлэн хамтарч ажиллах төлөвлөгөөтэй байгаа ба тэсрэх бодисын үйлдвэрлэлийн ажил, үйлчилгээ хэвийн явагдах төлөвтэй байгаа болно. Иймд 2019 онд энэхүү “Байгаль Орчны Менежментийн Төлөвлөгөө”-нд тусгасан ажлуудыг өөрийн дотоод нөөц бололцоог болон орон нутгийн удирдлага, ард иргэдийн оролцоотойгоор хэвийн явуулахаар төлөвлөн ажилласан. “Байгаль Орчны Нөлөөллийн Нарийвчилсан Үнэлгээ”-г 2024 онд “Хас цаг” ХХК-р гүйцэтгүүлэн БОУАӨЯ-р батлуулан хэрэгжүүлж ажиллаж байна.

1.8 Цаашид хэдэн жил үйл ажиллагаа явуулах боломжтой тухай :

Тус төсөл нь Таван Толгойн нүүрсний орд газар дээр уурхайн олборлолт явагдаж байгаа

нөхцөлд хэвийн, тасралтгүй үргэлжлэх боломжтой боловч дан эмульсийн тэсрэх бодис үйлдвэрлэх үйл ажиллагаа нь улсын хэмжээнд уул уурхайн олборлолт, ашиглалтын үйл ажиллагаа тогтвортой биш байгаатай холбогдон байнгын ажиллах боломж бага байгаа болно. Иймд компанийн зүгээс үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааг өргөтгөн энгийн тэсрэх бодис үйлдвэрлэх зорилт тавин ажиллаж байна. Манай компанийн төсөл хэрэгжүүлж байгаа орчинд буюу Өмнөговь аймгийн Цогтцэций суманд байрлах “Эрдэнэс Таван Толгой” ХХК, “Таван толгой” ХК, “Энержи Ресурс” ХХК-иудын нүүрсний уурхайн төслүүдийн ашиглалтын Техник Эдийн Засгийн Үндэслэл нь 23 жилээр төлөвлөгдсөн байдаг бөгөөд улс орны нийгэм, эдийн засгийн хөгжлийг даган уул уурхайн үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаа жигд хэвийн явагдах нөхцөлд зах зээлийн эрэлт, хэрэгцээнд нийцүүлэн үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулах бодлого баримтлан ажиллаж байна. Манай компанийн зүгээс тэсэлгээний ажил, үйлчилгээний чиглэлээр зах зээлээ өргөжүүлэх, харилцагчдаа нэмэгдүүлэх зорилт тавин ажиллаж байгаа ба цаашдаа тэсрэх материалын худалдаа, борлуулалт, тэсэлгээний ажил, үйлчилгээг зөвхөн тухайн бүс нутагт төдийгүй Монгол орны аль ч аймаг, орон нутагт хүргэх боломж, нөхцлийг судлан ажиллаж байна.

1.9 Техник тоног төхөөрөмжийн тухай:

“Спейшл Майнинг Сервис” ХХК-ний “Үйлдвэрлэлийн зориулалтаар тэсрэх бодис үйлдвэрлэх, худалдаалах, үйлчилгээ үзүүлэх” төсөл нь 2018 оны 11 сарын байдлаар дараахь нэр төрлийн техник, төхөөрөмжийг үйлдвэрлэл болон худалдаа, үйлчилгээндээ ашиглаж байна (Хүснэгт 1) Мөн эмульсийн тэсрэх бодисын үйлдвэр нь “Dyno Nobel” компанийн зураг төсөл дээр тулгуурлан АНУ улсын “Tread Corp” компанийн иж бүрэн тоног төхөөрөмж, түүнд зориулан, АНУ-ын “Lubrizol” компанийн эмульсжүүлэгч бүтээгдэхүүний технологи дээр суурилагдсан болно. АНУ улсын “Tread Corp” компанийн 3216 маркын цэнэглэгч биеийг Scania маркын ачигч бх4 машин дээр суурилуулан ашиглаж байна.

Үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд ашиглаж буй техник, тоног төхөөрөмжийн жагсаалт:

Хүснэгт 1. Машин техникийн жагсаалт

№	Техник тоног төхөөрөмж	Хэмжээ, даац	Тоо	Тайлбар
1	Эмульс цэнэглэгч машин	12 тн	1	Тусгай зөвшөөрөлтэй

№	Техник тоног төхөөрөмж	Хэмжээ, даац	Тоо	Тайлбар
2	Эмульс цэнэглэгч машин	14 тн	3	Тусгай зөвшөөрөлтэй
3	ANFO буюу хуурай цэнэглэгч машин	16 тн	1	Тусгай зөвшөөрөлтэй
4	Тэсрэх материал болон химийн бодис тээвэрлэх ачааны автомашин (ЮАМОО)	15 тн	1	Тусгай зөвшөөрөлтэй
5	Тэсэлгээний хэрэгсэл тээвэрлэх бага оврын ачааны машин (Рюк-ир)	2-4 хүн	4	Тусгай зөвшөөрөлтэй
6	Тэсэлгээний хэрэгсэл тээвэрлэх ачааны машин (Вопдо)	1 тн	1	Тусгай зөвшөөрөлтэй
7	Шингэн эмульс тээвэрлэх цистерн чиргүүл	32,5 тн	2	Тусгай зөвшөөрөлтэй
8	Telehandler / сэрээт өргөгч /	1,5 тн	1	Үйлдвэрлэлд хэрэглэх
9	Forklift / сэрээт өргөгч /	1 тн	1	Үйлдвэрлэлд хэрэглэх
10	Bob cut / жижиг оврын ачигч /	0,5 тн	1	Үйлдвэрлэлд хэрэглэх
11	Үйлчилгээний суудлын машин / Long 76 /	5 хүн	1	Үйлчилгээний автомашин
12	Үйлчилгээний суудлын машин / Long 70 /	8 хүн	1	Үйлчилгээний автомашин
13	Ford 450 бага оврын ачааны автомашин	5 хүн, 1 тн	1	Үйлчилгээний автомашин
14	Манипуляторт крантай ачааны машин / Mighty /	2 тн	1	Үйлдвэрлэл, үйлчилгээ
15	Ачааны автомашин / Mighty /	4 тн	1	Үйлчилгээний автомашин

1.10 Технологийн дараалал:

Аммиакийн шүү уусгах ба уусмал хадгалах модуль

Модуль нь аммиакийн шүү уусгах болон исэлдүүлэгчийн бэлэн уусмал хадгалах зориулалттай нөөцийн сав юм. Энэхүү нөөцийн сав нь дараах техникийн үзүүлэлттэй:

- Уусмалын шүлтлэг (pH) нь 3.59-3.61 болтол цууны хучил (Acetic Acid) болон содын давс нэмж өгнө. Acetic Acid 60%-75%, Ус 40%-25%
- Уусмалын хийжүүлэгч чанарыг катализжуулхад Thiourea(CH₄N₂S) нэмж өгнө
- Усыг уусмалын тогоонд хийж цельсийн 40 градус болтол халаана. Үргэлжлүүлэн аммиакын шүүг бага багаар нэмж, үргэлж хутгах байдлаар уусгах ба халууныг 15 градусаас доош буулгаж болохгүй. Ийнхүү аммиакын шүү хийж хутгах байдалд 55 градус болтол халаана. Уусмал аяндаа жигд өтгөрч, түүний дусал үүсгэх цэг (fudge point) нь 44-46 градуст бүрэлдэнэ.

Эмульс бэлтгэх модуль:

Эмульс бэлтгэх ажлыг уусмалын фазаас эхлэн түүнээс насосоор соруулан бэлтгэх тогоонд юүлэнэ. Уусмал юүлэгдмэгц эмульс бэлтгэх ажлын насосыг ажиллуулан уусмалыг эргэлтэнд оруулна. Ийнхүү түлш ба уусмалын фаз холигдон жигд өтгөн байдалд ормогц буцаан эмульс хадгалах тогоонд шахна. Ийнхүү эмульс хадгалах тогоог хаалтаар нь хааж түүний өтгөрөлтийг шалгаж үзнэ

Тосны модуль

Дулаан тусгаарлагч бүхий үлээгч салхилуур, уурын халаагч зэргээр тоноглогдсон модульд доорх 3 модуль байрлана:

- Эрчим хүчний модуль А
- Цахилгааны модуль В
- Тосны модуль С

Ус болон хийжүүлэгч нэмэгдлийн модуль

Эмульсийн үйлдвэрийн ус хангамж нь нэгдсэн нэг системтэй байна. Ус цооногоос гүний насосоор Усны модуль руу шахагдах ба энд ус цэвэрлэх системийн тусламжтайгаар цэвэрлэгдэж, химийн найрлагаараа унданд хэрэглэхүйц чанартай болно. Усыг шаардлагатай хэмд хүртэл халааж, тэнд байрлах насоснуудын тусламжтайгаар модульт, хольж эмульсжүүлэх зөөврийн төхөөрөмж, цэнэглэгч машиныг ачаалах талбай зэргийг усаар хангана.

Дулаан тусгаарлагчтай модуль нь цооногоос ирж байгаа усыг цэвэрлэх, модуль дахь исэлдүүлэгчийн уусмал бэлтгэх зэрэг үйлдвэрлэлийн технологийн бүх хэрэгцээний болон цэнэглэгч машинд өгөхөөс өмнө бэлтгэж халаах, түүнчлэн хийжүүлэгч нэмэгдлийг цэнэглэгч машинд халааж өгөхөд зориулагдсан болно.

Модуль нь хаалтаар тусгаарлагдсан 2 хэсгээс бүрдэнэ: Үүнд:

Ус цэвэрлэх болон халаах модуль:

Цэнэглэгч машинд ачаалах хийжүүлэгч нэмэгдлийг бэлтгэх модуль:

Байнгын арга хэмжээ: Уусмал нь дамжуулах шугам болон насос зэрэг эд ангиудад өтгөрч хатууран бөглөрөл үүсгэх ба үүнээс болгоомжилж ус гүйлгэн байнга булхан угааж байх шаардлагатай

Эцсийн бүтээгдэхүүн: Ийнхүү дээр дүрсэлсэн байдлаар эмульс бэлтгэж авах ба дараа нь тусгай зориулалтын насосоор дамжуулан цооног цэнэглэх зориулалтын төхөөрөмжийг хэрэгцээний хэмжээгээр дүүргэж цооног цэнэглэхэд бэлтгэнэ.

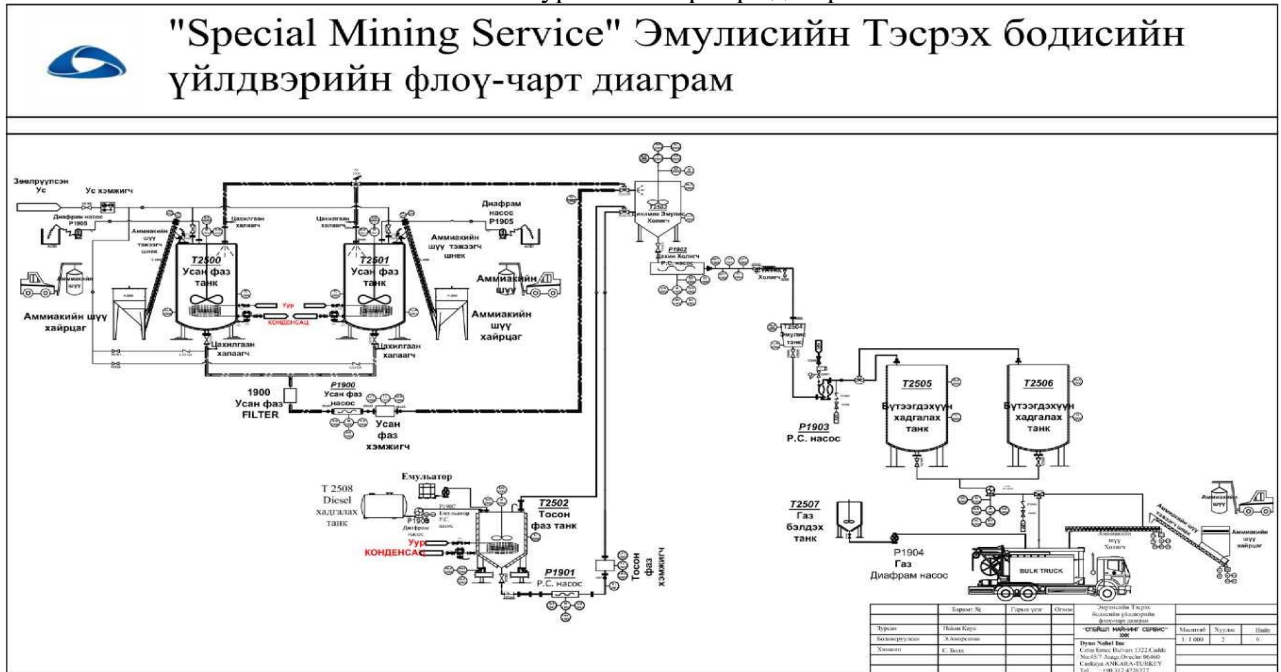
Зураг 4. Тэсрэх бодисын үйлдвэр, түүхий эдийн агуулахын зураг

Зураг 5. Тэсрэх бодисын үйлдвэрийн дотоод зохион байгуулалт.

Зураг 6. Флоу-чарт диаграм

2. ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ

2.1 Байгаль орчинд үзүүлсэн сөрөг нөлөөлөл

Агаар: Тус үйлдвэрийг ашиглах явцад их хэмжээний нутаг дэвсгэрийг хамарсан хүн ам, амьтан, ургамал, хөрс, усанд нөлөөлөхүйц хэмжээний сөрөг нөлөөлөл үүсээгүй боловч дараах багахан хэмжээний сөрөг нөлөөллүүд үүссэн болно.

- Салхины хүч, агаарын чийг, тээврийн үйл ажиллагаанаас хамааран агаар мандалд гарах тоосны хэмжээ хуурайшлын үед нэмэгдэх, зөөгдөх,
- Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөн нэмэгдэх нь агаарын чанар, шуугианы бохирдлын түвшинг ихэсгэнэ.
- Үйлдвэрлэлд ашиглагдаж буй химийн бодисуудаас эвгүй үнэр агаарт тархах зэрэг болно.

Газрын гадарга, хөрс: Тэсрэх бодисын үйлдвэр, аммиакийн шүүний буюу түүхий эдийн агуулах, тэсрэх материалын агуулахын цогцолбор нь 5га талбайг тойруулан татсан хашаан дотор байрлах ба уг 5 га талбайн хөрс болон газрын гадарга тодорхой хэмжээгээр нөлөөлөлд өртсөн. Мөн тээвэр зөөвөртэй холбогдон хөрс, ургамлан бүрхэвч бага хэмжээгээр өртсөн ба “Эрдэнэс Таван Толгой”ХХК-ний уурхай руу тэсрэх материалын тээвэрлэлт хийхдээ зөвхөн Цогтцэций сумаас уурхай явсан технологийн замаар тээвэрлэлтийн ажлыг гүйцэтгэж байгаа

болно. Ус: Ахуйн болон технологийн хатуу болон шингэн хог хаягдлыг дүрэм, журам, стандартын дагуу зайлуулснаар гүний усанд сөрөг нөлөөлөл үзүүлээгүй болно. 2013 оноос хойш үйлдвэрлэл болон ахуйн хэрэглээнд Өмнөговь аймгийн Цогтцэций сумын Цогтцэций багт орших “Ухаа худаг ус хангамж” ХХК-иас зөврөөр гүний усыг ашиглаж байсан бөгөөд 2017 оноос үйлдвэрийн хашаан дотор өөрийн эзэмшлийн гүний худаг гарган үйлдвэрлэлийн хэрэгцээнд ашиглаж байна.

Ургамал: Тээврийн хэрэгсэл болон хүний үйл ажиллагаанаас ургамлан нөмрөг талхлагдаж улмаар хөл газрын ургамал тархах болсон.

Амьтан: Тээврийн хэрэгслийн дуу чимээ, үйлдвэрлэл явагдаж байх үеийн техникийн болон хүний хөдөлгөөний үед тухайн газрын хөрсний амьд организм, шавьж дайжин устаж үгүй болсон.

Хатуу хог хаягдал, аюултай болон хортой хаягдал :

“Спейшл Майнинг Сервис”ХХК нь 2018 онд Өмнөговь аймгийн Цогтцэций суманд үйл ажиллагаа явуулдаг “Тэгш дүүрэн тохижилт”ОНӨААТҮГ- тай хамтран ажиллах гэрээ байгуулан, хог хаягдлыг хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд үзүүлэх хортой нөлөөллийг арилгах, хог хаягдлыг тээвэрлэх, цуглуулах, төвлөрсөн цэгт хүргэх үйл ажиллагааг хамтран зохион байгуулсан ба 2026 онд мөн тус байгууллагатай хамтран ажиллахаар төлөвлөж байна.

Мөн үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаанаас болон бусад шалтгаанаар аюултай хог хаягдал гарсан тохиолдолд орон нутгийн болон улсын холбогдох мэргэжлийн байгууллагад мэдэгдэж, устгуулах ажлыг зохион байгуулж ажиллахаар төлөвлөсөн болно.

Аюул гамшиг, осол, эрсдэлийн тухай тэмдэглэл:

Төсөл хэрэгжүүлж эхэлснээс хойшхи хугацаанд ямар нэгэн аюул, гамшиг, осол, эрсдэлд өртөөгүй мөн түүнтэй холбоотой асуудал гараагүй бөгөөд үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаатай холбоотой “Гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөө”-г мэргэжлийн байгууллагаар буюу Өмнөговь аймгийн Онцгой Байдлын Газраар батлуулан, тогтмол хянуулж, хамтран ажиллаж байна.

Мөн манай компанийн үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаа явуулж байгаа Цогтцэций суманд байрлах Гал унтраах, аврах 44-р ангитай нягт хамтран ажиллаж, сургалт, арга зүйн зөвлөгөөг тогтмол авч ажиллаж байгаа болно.

Үүсэж болох эрсдлийг тооцож, болзошгүй аюул ослын үед авах хариу арга хэмжээнүүд

Тэсрэх бодисын үйлдвэрийн удирдлага аливаа осол тохиолдлоос ямагт сэргийлж болно гэсэн итгэлээр үйл ажиллагааныхаа хүрээнд урьдчилан сэргийлэх бүх боломжтой арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. Гэхдээ осол болсон тохиолдолд үйлдвэрийн удирдлага учирсан

осол тохиолдлыг:

1-рт Хүн:

2-рт Байгаль орчин:

3-рт Өмч:

гэсэн эрэмбээр ослын тохиолдлыг цаашид хүндрүүлэхгүй яаралтай арилгах, ослоос урьдчилан сэргийлэх тодорхой үр дүнтэй төлөвлөгөө буюу үйлдвэрийн “Аваарь устгах төлөвлөгөө”-ний дагуу бэлэн байдалд байлгана.

Онцгой байдлын үед хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө нь тусгайлан бие даасан албан ёсны бичиг баримт буюу холбогдох мэргэжлийн байгууллагаар батлуулсан “Гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөө” байх бөгөөд үүнтэй холбоотой онол, практикийн сургалтуудыг Хөдөлмөрийн Аюулгүй Байдал Эрүүл Ахуйн болон Байгаль орчны хэсгийн ажилтнууд тогтмол явуулах ба мэргэжлийн байгууллагын оролцоо, дэмжлэгтэйгээр зохион байгуулж ажиллана.

“Спейшл Майнинг Сервис”ХХК-нь үйлдвэрлэл, үйл ажиллагаатай холбоотой хэрэгжүүлж ажиллах “Гамшгаас Хамгаалах Төлөвлөгөө”-г Өмнөговь аймгийн Онцгой Байдлын Газраар батлуулан ажиллаж байгаа болно. Мөн үйлдвэр агуулахын цогцолборт хэрэгжүүлэн ажиллах “Аваарь устгах төлөвлөгөө”-г дотоод үйл ажиллагаандаа батлан хяналт тавьж, хэрэгжүүлж байна.

Байгаль орчны удирдлагын тогтолцоо (БОУТ)

"Спейшл Майнинг Сервис" ХХК нь “Байгаль орчны удирдлагын тогтолцоо - Шаардлага, хэрэглэх арга заавар М⁸ 180 14001:2005 буюу Олон улсын 180 14001 стандартын шаардлагыг хангасан байгаль орчинд ээлтэй байгууллага болох зорилтын дагуу холбогдох, дүрэм, журам, үйл ажиллагааны хөтөлбөр, төлөвлөгөө боловсруулан, хэрэгжүүлж, хяналт тавин ажиллаж байна.

Байгаль орчны удирдлагын тогтолцооны хүрээнд үйлдвэрлэлийн болон өдөр тутмын үйл ажиллагаандаа дагаж мөрдөх дараахь журмуудыг боловсруулан хэрэгжүүлж байна. Үүнд:

- ✓ БОМС-ийн удирдамж, үндсэн дүрэм
- ✓ Гэрээт компани болон зочдын байгаль орчны дагаж мөрдөх журам
- ✓ Хог хаягдлын журам
- ✓ Асгаралтын журам
- ✓ Химийн бодис материалтай харьцах журмууд
- ✓ Химийн бодисуудын хор аюулын лавлах мэдээлэл
- ✓ Химийн бодисуудын лавлагаа

- ✓ Тэсрэх бодис, тэслэх хэрэгслийн лавлагаа, аюулын мэдээлэл
- ✓ Эмульс үйлдвэрлэлийн стандарт ажлын журмууд
- ✓ Байгаль орчныг хамгаалах талаархи хууль, дүрэм, журмуудын сургалт, зааварчилгаа
- ✓ Үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаатай холбоотой стандарт ажлын журмууд зэрэг баримт бичгийг үйлдвэрлэлийн дотоод үйл ажиллагаанд мөрдөж, хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.

Мөн 2018 онд манай компани Чанарын Удирдлагын Тогтолцоо / ISO

9001:2015 / болон Хөдөлмөрийн Эрүүл Мэнд Аюулгүй Байдлын удирдлагын тогтолцоо /MNS OSHAS 18001:2012/ зэргийг үйлдвэрлэл, үйл ажиллагаандаа нэвтрүүлэн хэрэгжүүлж, баталгаажуулалтаа аван ажиллаж байна.

Цаашид олон улсын стандартын шаардлагын хүрээнд ISO 45001-ийг үйл ажиллагаандаа нэвтрүүлэх зайлшгүй шаардлагын хүрээнд тус стандартад заагдсан байгаль орчны асуудлуудыг стандартын шаардлагын дагуу хэрэгжүүлэн ажиллахаар төлөвлөөд байна.

Байгаль орчны сургалт, сурталчилгаа:

Үйлдвэрт очиж буй үндсэн болон гэрээт компанийн ажилтнууд, зочидыг байгаль орчны зааварчилгаа, сургалтад заавал хамруулж бүртгэл хөтөлдөг.

- Байгаль орчны сургалтын зорилго нь Байгаль орчны талаар мөрдөж буй хууль, дүрэм, журмуудыг компаний үндсэн ажилтан болон гэрээт байгууллагын ажилчдад танилцуулж мөрдүүлэх, үйлдвэрийн үйл ажиллагааны чиглэл, зорилгыг танилцуулах
- Үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, хамгаалах чиглэлээр хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа, тэдгээрийг мэдээлэх, ажилчдын үүрэг оролцоог таниулах, үр дүнг хянах зэрэг болно.
- Үйлдвэрлэлд хэрэглэгдэж байгаа химийн бодисуудын хор, аюулын талаархи мэдлэг олгох, химийн бодистой зөв харьцаж ажиллах дадал, зуршил эзэмшүүлэх, ашиглалт, хэрэглээнд хяналт тавих, бүртгэх, хадгалалт, хамгаалалттай холбоотой мэдээллээр хангах зэрэг сургалт, зааварчилгааг тухай бүр өгөх
- Мэргэжлийн эрх бүхий байгууллагаас зохион байгуулж байгаа “Химийн бодистой харьцаж ажилладаг ажилтны ХАБЭА-н сургалт”-д үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаанд оролцож байгаа инженер, техникийн ажилтан, туслах ажилтнуудыг хамруулах

3. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ:

Байгаль Орчны Менежментийн Төлөвлөгөөг Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай Монгол Улсын хууль, БОАЖЯ-ын сайдын 2019 оны 10- р дүгээр сарын 29-ны өдрийн А-

618 тоот тушаалын хавсралтаар батлагдсан “Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журам”-ын дагуу боловсруулсан болно.

“Спейшл Майнинг Сервис” ХХК-ийн байгаль орчныг хамгаалах бодлогын гол зорилго нь “Тэсрэх бодисын үйлдвэрийн технологи үйл ажиллагаа болон тэсрэх бодис үйлдвэрлэхэд ашиглагдах химийн бодисуудаас байгаль орчинд учруулах сөрөг нөлөөллийг тодорхойлох, түүнийг бууруулах арилгах арга хэмжээ, түүнд шаардагдах хөрөнгө зардлыг төлөвлөх, химийн хортой болон аюултай бодисыг зохистой ашиглах талаар зөвлөмж боловсруулах, мөн үйлдвэрлэлийн явцад мөрдөж ажиллах байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөр боловсруулан БОАЖЯ-аар баталгаажуулсан төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх” -д оршино.

Энэхүү төлөвлөгөөгөөр үйлдвэр байрлаж буй нутаг дэвсгэрийн байгаль орчныг хамгаалах үйл ажиллагааны гол зорилт, авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний хуваарийг тогтоож өгөв.

Байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээнүүдийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах зардлыг холбогдох журам, ерөнхий үнэлгээгээр тавигдсан шаардлагын дагуу тодорхойлж тусгав. Эдгээр зардлууд нь байгаль орчныг хамгаалах ажлын шууд зардлууд бөгөөд түүнтэй холбогдон гарах бусад зураг төслийн буюу туслах чанарын болон бүтээн байгуулалтын ажлуудын зардлыг дотоод зардалд тусгахаар төлөвлөсөн болно. Манай компани нь үйлдвэрлэлийн газартаа анх 2013 онд “Байгаль Орчны Нөлөөллийн Нарийвчилсан Үнэлгээ”-г “Нью ларус”ХХК-р гүйцэтгүүлэн БОАЖЯ-р батлуулан хэрэгжүүлж ажилласан ба 2019 онд “Дэлгэр консалтинг” ХХК-р нэмэлт тодотгол хийлгэхээр гэрээ хийж 2019-2023 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулсан.

Энэхүү төлөвлөгөөнд тусгасан байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээнүүд нь “Спейшл Майнинг Сервис” ХХК-ийн

“Тэсрэх бодисын үйлдвэр, тэсрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн агуулахын цогцолбор”-ын эргэн тойрны хүрээлэн буй

байгаль орчныг сөрөг нөлөөллөөс хамгаалах, сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгахад чиглэгдсэн болно.

4. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛӨӨС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ, БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭ

5. №	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нийт зардал, сая.₮	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Эрх зүйн баримт бичиг
АГААРЫН ЧАНАРТ ҮЗҮҮЛЭХ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БАГАСГАХ АРГА ХЭМЖЭЭ						
1	Дотоод болон гадаад орчны агаарын бохирдол	Агаарын чанарыг тогтмол хянах, хэмжих	Тэсрэх бодисын үйлдвэр, химийн бодисын агуулах	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгав	2026.01.01–2026.12.31, улирал бүр	MNS 4585:2016 Агаарын чанар; MNS 5885:2008 Агаар бохирдуулагч бодисын хүлцэх хэм хэмжээ; MNS 5010:2001 Тоосны агуулга хэмжих
2	Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөнөөс үүсэх дуу чимээ, агаарын бохирдол	Дуу чимээг стандартын түвшинд байлгах; хэтэрсэн тохиолдолд эх үүсвэрийг тодорхойлж багасгах арга хэмжээ авах	Төслийн хэмжээнд	Дотоод зардал	2026.01.01-аас, тогтмол	MNS ISO 1996-1:2016 Акустик – Орчны шуугиан тодорхойлох; MNS 5002:2000 Шуугианы нормчлол
3	Тэсрэх бодисын үйлдвэрийн агаарын чанарын доройтол	Тэсрэх бодисын үйлдвэрийн ажиллах орчны агаарын чанарын урсгалыг сайжруулах	Төслийн барилга байгууламж	500 мян.₮	2026.03.30 дотор	MNS 4585:2016 Агаарын чанарын техникийн ерөнхий шаардлага
4	Тэсрэх бодисын үйлдвэрийн агаарын чанарын доройтол	Ажлын байр, агуулах, барилгуудын агааржуулалтын системийн хэвийн ажиллагааг хангах,	Төслийн барилга байгууламж	Дотоод зардал	2026.04	MNS 4585:2016 Агаарын чанарын техникийн ерөнхий шаардлага
5	Химийн хорт болон аюултай бодис агуулж байгаа сав асгарч алдагдах, агаарт тархах	Химийн бодисын хадгалалтын болон хугацааны горимыг нарийн баримтлах; хуучин бодисыг эхлэн ашиглах зарчмыг мөрдөх	Агуулах, үйлдвэрийн хэмжээнд	Дотоод зардал	2026.01.01-аас, тогтмол	MNS 6458:2014 Химийн хорт болон аюултай бодис бүтээгдэхүүний агуулах. Ерөнхий шаардлага
6	Авто машин, техникийн хөдөлгүүрийн хийн бохирдол	Бүх тээврийн хэрэгсэл, машин механизмыг тогтмол үзлэгт хамруулах, засвар үйлчилгээ хийх	Төслийн хэмжээнд	Дотоод хяналт	2026.01.01-аас, улирал бүр	MNS 4598:2011 Авто тээврийн хэрэгслийн техникийн байдалд тавигдах ерөнхий шаардлага; MNS 0017-5-1-21:1992
7	Тэсрэх бодис,	Тэсрэх материал	Төслийн	Дотоод зардал	2026.01.01-аас,	Аюултай ачаа

5. №	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нийт зардал, сая.₮	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Эрх зүйн баримт бичиг
	материал тээвэрлэлтээс үүсэх бохирдол	тээвэрлэлтийн чиглэлийг холбогдох байгууллагаар сар бүр баталгаажуулан мөрдөж ажиллах	хэмжээнд		сар бүр	тээвэрлэх журам
8	Тэсрэх бодис, материал тээвэрлэлтээс үүсэх бохирдол	Тэсэлгээний бодисыг халаалтын хэрэгсэл, цахилгааны эх үүсвэрээс хол, нарны гэрэл шууд тусахааргүй нөхцөлд, зориулалтын сав баглаа боодол, контейнерт хадгалах.	Төслийн хэмжээнд	Дотоод зардал	2026.01.01-аас, сар бүр	Аюултай ачаа тээвэрлэх журам
ГАДАРГЫН БОЛОН ГАЗРЫН ДООРХИ УС, УСНЫ ЧАНАРТ ҮЗҮҮЛЭХ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БАГАСГАХ АРГА ХЭМЖЭЭ						
1	Үйлдвэрт ашиглах усны хэтэрхий зарцуулалт	Тоног төхөөрөмжийн цэвэрлэгээнд ашигласан усыг тунгаан цэвэршүүлэх, хэмнэх технологи нэвтрүүлэх	Төслийн талбайд	Үйл ажиллагааны зардал	2026.01.01-аас, жилд 1 удаа	Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль
2	Тэсэлгээний хорт болон аюултай бодисыг хүлээн авах, тээвэрлэх, хадгалах, түгээх, хэрэглэх үйл ажиллагааг шаардлагын дагуу зөв явуулаагүйгээс бодис алдагдаж, гадаргын болон газрын доорх усны нөөцийг бохирдуулах	Тоног төхөөрөмжийн цэвэрлэгээнд ашигласан усыг тунгаан цэвэршүүлэх, хэмнэх технологи нэвтрүүлэх	Төслийн талбайд	Үйл ажиллагааны зардал	2026.01.01-аас, жилд 1 удаа	Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль
3	Химийн аюултай бодис алдагдаж гадаргын болон гүний усыг бохирдуулах	Үйлдвэр болон агуулах орчимд үерийн хамгаалалт, далан байгуулах; нэмэлт шалгалт хийх	Төслийн хэмжээнд	Үйл ажиллагааны зардал	2026.01.01-аас, тогтмол	MNS 4586:1998 Усан орчны чанарын үзүүлэлт; MNS 5667-2:2001 Усны чанар – дээж авах; Усны тухай хууль
4	Үйлдвэр, ахуйн бохир ус гадагшлаж усны нөөцийг бохирдуулах	Ахуйн хэрэглээний бохир усыг тусгай зөвшөөрөл бүхий ААНБ-д тушаах	Үйлдвэрийн оффис	Үйл ажиллагааны зардал	2026.01.01 -аас сар бүр	

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ-2026

5. №	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нийт зардал, сая.₮	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Эрх зүйн баримт бичиг
5	Говийн нөхцөлд усны нөөц хомс тул хэтэрхий зарцуулагдах	Ус хэрэглээний бүртгэл хөтөлж, жилийн тооцоог улирал бүр гаргаж харьцуулах	Төслийн хэмжээнд	100 мян.₮	2026.01.01-аас, улирал бүр	MNS 0900:2018 Ундны ус – Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ
6	Үерийн ус хуримтлагдах	Зам, талбайд ус зайлуулах хоолой, сувгуудыг байгуулж үерийн усыг яаралтай зайлуулах	Төслийн хэмжээнд	100 мян.₮	2026.07.01-2026.09.30	
УРГАМЛАН НӨМРӨГ, АМЬТНЫ АЙМАГТ ҮЗҮҮЛЭХ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БАГАСГАХ АРГА ХЭМЖЭЭ						
1	Үйлдвэрийн болон орчны хөрс, ургамлан нөмрөг нөлөөлөлд өртөх	Ургамлын мониторинг судалгааг мэргэжлийн байгууллагаар жилд 1 удаа хийлгэж үр дагаврыг тогтмол хянах	Үйлдвэрийн талбай болон орчны бүсэд	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгав	2026.08.01-2026.09.30, жилд 1 удаа	Ургамлын мониторингийн аргачлал
2	Тайлбайн ногоон байгууламжийн доройтол	Талбайн тохижилт хийж, ногоон байгууламж байгуулах	Төслийн талбайд	Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөнд тусгав	2026.05.01-2026.10.31	
3	Машин механизмаас хөрс, ургамал талхлагдах	Машин механизмыг зориулалтын зам талбайд тавьж, засвар үйлчилгээ, угаалга хийж байх	Төслийн талбайд	Дотоод зардал	2026.01.01-аас, тогтмол	
4	Хөрс элэгдэж, түүхий эдийн агуулах орчмын бохирдол	Агуулах, зам талбайн хөрс бохирдохоос хамгаалж, бүрэн хамгаалалтын суурьтай болгох	Төслийн талбайд	700 мян.₮	2026.07.01-2026.09.30	
5	Амьтны аймаг дайжих	Амьтан хамгаалах арга хэмжээг зохион байгуулах; техникийн дуу чимээг бууруулах	Үйлдвэрийн орчинд	Дотоод зардал	2026.01.01-аас, жилд 1 удаа	Амьтны тухай хууль
ГАЗРЫН ГАДАРГА, ХӨРСӨН БҮРХЭВЧИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭ						
1	Газрын гадарга, хөрсөн бүрхэвчийн доройтол	Хөрсний мониторинг судалгааг мэргэжлийн байгууллагаар жилд 1-2 удаа хийлгэж, үр дагаврыг тогтмол хянах	Үйлдвэрийн талбайд	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгав	2026.07.01-2026.09.30	MNS 5850:2008 Хөрсний чанар – Хөрс бохирдуулагч бодис элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ-2026

5. №	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нийт зардал, сая.₮	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Эрх зүйн баримт бичиг
2	Тээврийн хэрэгсэл, машин механизмын хөдөлгөөнөөс тоосжилт үүсэх	Замын тоосжилтыг бууруулах зорилгоор зам засвар арчилгаа тогтмол хийх	Төслийн хэмжээнд	Дотоод зардал	2026.01.01-аас, сар бүр	
3	Хурдны хязгаар зөрчигдөж хөрс элэгдэх	Хурдны хязгаарыг дагаж мөрдүүлэх; тээврийн хэрэгслүүдийн GPS мэдээнд хяналт тавих	Төслийн хэмжээнд	Дотоод зардал	2026.01.01-аас, тогтмол	MNS 4597:2014 Авто замын тэмдэг – Техникийн ерөнхий шаардлага
4	Ахуйн болон үйлдвэрийн хог хаягдлаас хөрс бохирдох	Хог хаягдлын сав, цэгийг тохижуулж хэвийн ажиллагааг хангах	Төслийн хэмжээнд	Дотоод зардал	2026.01.01-аас, тогтмол	
5	Химийн бодис тээвэрлэх, хадгалах, ашиглахтай холбоодон хөрс бохирдох	Бүх төрлийн химийн бодис, шатамхай шингэнийг халаалтын хэрэгсэлээс хол, нарны гэрэл тусахааргүй, үер усанд автахааргүй нөхцөлд хадгалах	Төслийн хэмжээнд	Дотоод зардал	2026.01.01-аас, тогтмол	БОЯЭМС 54/А/136/А/125 хамтарсан тушаал
УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТАЛААР АВАХ АРГА ХЭМЖЭЭ						
6	Хүний эрүүл мэнд	Ажиллагсдыг тусгай хамгаалалтын хувцас, хэрэгслээр бүрэн хангах	Химийн бодистой харьцаж ажилладаг бүх ажилчид	Дотоод зардал	2026.01.01-аас, тогтмол	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль
7		Ажиллагсдыг эмнэлгийн нарийн мэргэжлийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулах	Бүх ажилтан	Дотоод зардал	2026.10.01-2026.11.30, жилд 1 удаа	
8		Нэг бүрийн хамгаалах хэрэгслээр хангах	Бүх ажилтан	Дотоод зардал	2026.01.01-аас, тогтмол	
9	Байгаль орчны нөлөөлөл	Галын аюулгүй байдлын дүгнэлт гаргуулах	Үйлдвэрийн хэмжээнд	Үйл ажиллагааны зардал	2026.03 сар	Галын аюулгүй байдлын тухай хууль
10		Ажлын байрны хөдөлмөрийн нөхцөлд дүгнэлт гаргуулах	Үйлдвэрийн хэмжээнд	Үйл ажиллагааны зардал	2026.08.01-2026.10.31	ХБСЯ-ны А/223 дугаар тушаал
11		Үйлдвэрт байгаль орчны аудит хийлгэх	Тэсрэх бодисын үйлдвэр	7.36 сая.₮	2026.09.01-2026.12.31	Байгаль орчны хамгаалах тухай хуулийн 10-р зүйл
12		Байгаль орчны	Сум, орон	Дотоод зардал	2026.01.01–	Байгаль орчны

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ-2026

5. №	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нийт зардал, сая.₮	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Эрх зүйн баримт бичиг
		тэмдэглэлт өдрүүдэд идэвхтэй оролцох	нутаг		2026.12.31, тухай бүр	хамгаалах тухай хууль
13	Нөлөөллийн бүсийн малчдад дэмжлэг	Нөлөөллийн бүсийн малчин айлуудад өрхийн малын тоог харгалзан өвс гэжээл олгох	Нөлөөллийн бүс	Дотоод зардал	2026.09.01-2026.12.30, жилд 1 удаа	Байгаль орчны хамгаалах тухай хууль
СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ НИЙТ ЗАРДАЛ				7.36 сая.₮		

5. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө

№	Нөхөн сэргээлтийн зорилт	Нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээ	Хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, сая.₮	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Эрх зүйн баримт
5.1	Биологийн нөхөн сэргээлт	Нутгийн ургамлын үр, модлог ургамлын нөөц бүрдүүлэх	Орон нутгаас	кг	10	Үйл ажиллагааны зардал	2026.05.01-2026.10.30	MNS 5918:2008; Тэрбум мод хөтөлбөр
5.2	Хөрсөн бүрхэвчид үзүүлэх нөлөөлөл	Үндэсний мод тарих	Нөлөөллийн бүсэд	ш	1000	4.265 сая.₮	2026.05.01-2026.10.31	Хөрс хамгаалах хууль 7.2.4
5.3		Зам, талбайг шигшсэн хайргаар хучих, олон салаа зам гарахаас сэргийлж арчилгаа хийх	Нөлөөллийн бүсэд	м	500 мян.₮	Үйл ажиллагааны зардал	2026.04.01-2026.05.31; 2026.09.01-2026.10.31, тухай бүр	
5.4		Мод тарих талбай хашаажуулах	Нөлөөллийн бүсэд	м	1000	3.117.0 сая.₮	2026.04.15-2026.05.31 (хавар); 2026.09.01-2026.10.31 (намар)	MNS 5918:2008; Тэрбум мод үндэсний хөтөлбөр
НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ НИЙТ ЗАРДАЛ						7.382 сая.₮		

5.5 ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ Газрын тос, уул уурхай, цацраг идэвхт ашигт малтмалын ашиглалтын төслийн хувьд биологийн олон янз байдлын дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлдэг ба манай компанийн хэрэгжүүлж буй төслийн талбай болон орчин тойронд одоогоор дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх шаардлагагүй болно.

5.6 НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ Төсөл хэрэгжиж буй нутаг дэвсгэр, түүний ойр орчимд нүүлгэн шилжүүлэх шаардлагатай, төслийн нөлөөлөлд өртөж болзошгүй төв, суурин газар, малчин айл өрх байхгүй болно.

5.7 ТҮҮХ СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ Тухайн төсөл хэрэгжиж буй орчинд ямар нэгэн түүх, соёлын дурсгалт зүйл илрээгүй бөгөөд Байгаль орчны аудитын зөвлөмжийн дагуу төсөл хэрэгжиж буй талбайд археологийн болон палеонтологийн судалгааны ажлыг 2017-онд хийлгэж холбогдох дүгнэлтийг

гаргуулсан.Цаашдаа төсөл хэрэгжих явцад түүх соёлын дурсгалт зүйл илэрвэл холбогдох мэргэжлийн байгууллагуудад болон орон нутгийн засаг захиргаа, мэргэжлийн хяналтын байгууллагад хандаж авран хамгаалах арга хэмжээг зохион байгуулж ажиллана.

№	Нөлөөлд өртөх түүх, соёлын өв	Хамгаалах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ	Хамрах хүрээ	Нийт зардал, сая.₮	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Эрх зүйн баримт
1	Сур харваа	Сумын сур харвааны нээлтийн тэмцээнийг ивээн тэтгэх, сургалтын иж бүрдлээр хангах	Үндэсний өв соёлыг түгээн дэлгэрүүлэх арга хэмжээнд тогтмол оролцох	Сумын хүрээнд	4.0 сая.₮	2026.07.01-2026.07.31	Соёлын өвийг хамгаалах тухай хууль; Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль

6. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

№	Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нийт зардал, сая.₮	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт
ЕРӨНХИЙ ХОГ ХАЯГДАЛ						
6.1	Ажилчдын ахуйн хэрэглээнээс гарах бүх төрлийн хаягдал	Сумаас зохион байгуулж буй их цэвэрлэгэнд хамтран оролцох; дотооддоо хуваарьт цэвэрлэгээг тогтмол зохион байгуулах	Нөлөөллийн бүс	Үйл ажиллагааны зардал	2026.01.01-аас, сар бүр	Хог хаягдлын тухай хуулийн 23, 24 дүгээр зүйл
6.2		Хог хаягдлын бүртгэлийг хөтлөх, зөвшөөрөлтэй ААНБ-д нийлүүлэх гэрээ байгуулах, хүлээлгэн өгсөн акт үйлдэх	Үйлдвэр	Үйл ажиллагааны зардал	2026.01.01 -аас тухай бүрт	
6.3		Хогийн савны хүрэлцээг нэмэгдүүлэх	Үйлдвэрийн талбайд	5.0 сая.₮	2026.04 сард	
6.4		Үйлдвэрийн хог хаягдлын зохицуулалтад хяналт тавих, бүртгэл хөтлөх	Үйлдвэрт	Үйл ажиллагааны зардал	2026.01.01-аас, тухай бүрт	
6.5		Хог хаягдал түр хадгалах цэг орчимд тогтмол ариутгал, цэвэрлэгээ хийх	Үйлдвэрт	Дотоод зардал	2026.01.01-аас, сар бүр	
6.6		Дахивар хүлээн авагчийг судалж, дахин ашиглах боломжтой хог хаягдлыг ялган зохион байгуулах	Үйлдвэрт	Дотоод зардал	2026.01.01-аас, тогтмол	
АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ						
6.7	Химийн бодисын	Ашигласан химийн	Ашигласан	Үйл	2026.01.01-аас,	Хог хаягдлын

№	Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нийт зардал, сая.₮	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт
	сав баглаа боодлын хаягдал	бодисын сав баглаа боодлыг нийлүүлэгчид буцаан тушаах эсхүл эрх бүхий байгууллагын удирдамжийн дагуу аюулгүй газарт хадгалах	материалын уут, сав, олгой гэх мэт	ажиллагааны зардал	тогтмол	тухай хууль; MNS 6458:2014
6.8		Аюултай хог хаягдлыг хадгалах, ангилан ялгах, бүртгэлжүүлэх ажлыг зохион байгуулах	Үйлдвэрт	Үйл ажиллагааны зардал	2026.01.01-аас, тогтмол	
6.9		Химийн бодисын сав баглаа, хаягдлыг хуримтлуулж удаан хугацаагаар хадгалахгүй байх; зохих журмын дагуу устгуулах	Үйлдвэрийн хэмжээнд	Үйл ажиллагааны зардал	2026.01.01-аас, тогтмол	БОЯЭМС 54/A/136/A/125 тушаал
6.10		Ажиллагсдад хог хаягдлын хууль эрхзүйн орчин, менежментийн чиглэлээр сургалт зохион байгуулах	Бүх ажилтан	Үйл ажиллагааны зардал	2026.01.01-аас, улирал бүр	
ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ НИЙТ ЗАРДАЛ				3.3 сая.₮		

7. Химийн бодисын эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөө

№	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хэмжээ	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт
ХИМИЙН БОДИСЫН ЭРСДЭЛ							
7.1	Химийн бодис нурах, асгарах	Ажилтнуудыг химийн бодисын хор аюул, хамгаалах хэрэгсэл, анхны тусламж, галын аюулын үед авах арга хэмжээний сургалтанд хамруулах	Агуулах	-	-	2026.01.01-аас, тогтмол	MNS 5029:2011 Химийн хорт бодисын шошго, анхааруулах тэмдэг
7.2		Агуулахын шалыг зай бетондож, химийн бодист тэсвэртэй эпокси будгаар будах	Агуулах	-	-	2026.09.30 дотор	MNS 6458:2014 Химийн хорт болон аюултай бодис бүтээгдэхүүний агуулах. Ерөнхий шаардлага
7.3	Химийн бодисын битүүмжлэл алдагдах	Химийн бодисын сав баглаа боодлыг тогтмол	Төслийн хүрээнд	-	-	2026.01.01-аас, байнга	БОЯЭМС 54/A/136/A/125 тушаал

№	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хэмжээ	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт
		шалгах					
7.4	Хортой хий хуримтлагдах	Агааржуулалтын системийн засвар үйлчилгээг тогтмол хийх	Төслийн хүрээнд	-	-	2026.01.01-аас, улирал бүр	MNS 6458:2014
7.5	Тоног төхөөрөмжтэй харьцах үед гарч болзошгүй осол аваар	Тоног төхөөрөмжийн операторуудыг аюулгүй ажиллуулах, анхны тусламж, хамгаалах хэрэгслийн сургалтанд хамруулах	Тоног төхөөрөмжийн операторууд	-	-	2026.01.01-аас, улирал бүр	MNS 5029:2011; MNS 4992:2000
7.6		Тоног төхөөрөмжийн бүрэн бүтэн байдлыг тогтмол шалгах	Үйлдвэрийн хэмжээнд	-	-	2026.01.01-аас, сар бүр	MNS 4992:2000
7.7	Санамсаргүйгээр химийн бодис асгарах	Химийн бодисын сав баглаа боодлын битүүмжлэлийг тогтмол шалгах	Үйлдвэрт	-	-	2026.01.01-аас, байнга	БОЯЭМС 54/А/136/А/125 тушаал
7.8		Химийн бодистой харьцаж ажилладаг ажилчдад зааварчилгаа өгөх	Бүх ажилчид	-	-	2026.01.01-аас, байнга	
ГАЛ ТҮЙМЭР							
7.9	Гал түймэр	Гал түймэртэй тэмцэх багаж, хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж авах; хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эмнэлгийн анхан шатны тусламжийн тоноглолыг байнга бэлэн байлгах	Үйлдвэрийн хэмжээнд	ш	-	2026.01.01-аас, байнга	MNS 5029:2011
7.10	Тээврийн хэрэгслийн яндангаас оч хаях	Тээврийн хэрэгслийн янданд оч баригч суурилуулах	Төслийн хүрээнд	-	-	2026.01.01-аас, тогтмол	MNS 4598:2011 Авто тээврийн хэрэгслийн техникийн байдал
7.11	Шатамхай болон исэлдүүлэгч бодисыг хамт хадгалах	Хор аюулын лавлах мэдээлэлд заасан нөхцөлд ялган хадгалах	Төслийн хүрээнд			2026.01.01-аас, тогтмол	Химийн бодис тус бүрийн хор аюулгүйн лавлах мэдээлэл
ҮЕРИЙН УС							
7.12	Химийн бодис үерийн усанд	Химийн бодисыг усанд норхоос	Төслийн хүрээнд	-	-	2026.07.01-2026.09.30	MNS 6458:2014

№	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хэмжээ	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт
	норох	хамгаалж агуулахыг барихдаа шалан дээр нэмэлт суурь тавих					
ХИМИЙН БОДИСЫН ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН НИЙТ ЗАРДАЛ					3.9 сая.₮		

8. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Давтамжийн тоо	Нэгжийн зардал, сая.₮	Нийт зардал, сая.₮	Тайлбар	Баримтлах стандарт, аргачлал
8.1 АГААРЫН ЧАНАРЫН ХЯНАЛТ								
8.1.1	Гадаад орчны дуу шуугианы хэмжилт	Тэсэлгээний талбай	2026.01.01-аас, 14 хоног бүр	18	-	-	Ажил/Дүрэм	MNS 4585:2016 Агаарын чанарын стандарт
8.1.2	Хийн төлөвт агаар бохирдуулагчийн шинжилгээ	Үйлдвэр	2026.01.01, 2026.12.31 (жилд 2)	2	80 мян.₮	160 мян.₮	NO2, SO2, H2S, CO, VOCs-BTEX, CO2	MNS 5885:2008 Агаар бохирдуулагч бодисын хүлцэх хэм хэмжээ
8.2 УСАН ОРЧНЫ ХЯНАЛТ								
8.2.1	Гүний усны геохимийн судалгаа: Макро, микро элемент	Үйлдвэр №6 цооног	2026.01.01, 2026.12.01 (жилд 2)	2	70 мян.₮	140 мян.₮	HCO3, SO4, CL, Na, K, Mg, Ca бусад	MNS 0900:2018
8.3 ХӨРСӨН БҮРХЭВЧИЙН ХЯНАЛТ								
8.3.1	Хөрсний чанар – Хими физикийн ерөнхий үзүүлэлтүүд	Үйлдвэр	2026.01.01, 2026.12.31 (жилд 2)	2	80 мян.₮	160 мян.₮	Үйлдвэр	MNS 5850:2008 Хөрс бохирдуулагч бодис
8.3.1	Хөрсний чанар – Хими физикийн ерөнхий үзүүлэлтүүд	Оффис	2026.01.01, 2026.11.01 (жилд 2)	2	80 мян.₮	160 мян.₮	Оффис	
8.3.1	Хөрсний чанар – Хими физикийн ерөнхий үзүүлэлтүүд	Шалган нэвтрүүлэх байр	2026.08.01, 2026.11.01 (жилд 2)	2	80 мян.₮	160 мян.₮	Шалган нэвтрүүлэх байр	
8.3.2	Хөрсний чанар – Хүнд металлын шинжилгээ	Үйлдвэр	2026.12.01 (жилд 1)	1	220 мян.₮	220 мян.₮	Хөрсөн дэх хүнд металлын бохирдол	
8.3.3	Нүүрс устөрөгч	Үйлдвэр, ШТС	2026.12.31 (жилд 4)	1	75 мян.₮	75 мян.₮	Хөрсөн дэх нефтийн бүтээгдэхүүни	

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ-2026

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Давтамжийн тоо	Нэгжийн зардал, сая.₮	Нийт зардал, сая.₮	Тайлбар	Баримтлах стандарт, аргачлал
							й бохирдол	
8.3.4	Бохирдсон хөрсний нефтийн бохирдлын шинжилгээ	Бохирдсон хөрс саармагжуулах талбай	2026.10.01 (жилд 1)	1	75 мян.₮	75 мян.₮	Бохирдсон хөрсний саармагжсан байдал	
ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ НИЙТ ЗАРДАЛ						2.2 сая.₮		

9 Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний төсөв

Хүснэгт 2. Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний төсөв.

№	БОМТ ангилал	Төсөв
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	7.36 сая.₮
2	Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө	7.382 сая.₮
3	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	3,3 сая.₮
4	Химийн бодисын эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө	3,9 сая.₮
5	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	2,2 сая.₮
6	Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө	Үйл ажиллагааны зардлаас
7	Түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	Үйл ажиллагааны зардлаас
НИЙТ ТӨСӨВ		24.142 сая.₮